

Kuntalain korjaussarja - miten talouspykälät muuttuvat?

Taloustorstai 8.10.2020

Sari Korento

Kuntalain muutostarpeita selvittävä työryhmä

- VM asetti työryhmän ajalle 15.8.2019 -30.9.2020
- Työryhmän tehtävänä arvioida muutostarpeet ja valmistella tarvittavat lainsäädännön muutokset
- HE-luonnos lausuntokierroksella
- **Voimaan keväällä 2021**

Puheenjohtajat, Kuntaliiton edustajat ja pysyvät asiantuntijat

		Työryhmä Minna-Marja Jokinen, pj Riitta Myllymäki, KL Juha Myllymäki, KL	
Hallintojaosto Mervi Kuittinen, pj Pirkka-Petri Lebedeff, KL Annaliisa Lehtinen, KL Hanna Ormio, Vantaan kaupunki Lauri Tanner, HUS		Talousjaosto Pasi Leppänen, pj Arto Sulonen, KL Sari Korento, KL Henrik Rainio, Porvoon kaupunki Pasi Virtanen, Pirkanmaan shp	

Taloutta koskevien säännösten muutostarpeita

- kunnan **taloussuunnitelman tasapainoa** ja **alijäämän kattamista** koskeva sääntely;
- kunnan ja kuntayhtymän **arviointimenettelyä** koskeva sääntely;
- kuntayhtymän taloutta ja **rakennejärjestelyjä** koskeva sääntely;
- **liikelaitossääntely** (erityisesti taloutta koskevat säännökset);
- **tarkastusta** (mm. sisäinen tarkastus) koskeva sääntely; sekä
- muut taloutta koskevat täsmentämistarpeet, joita ovat ainakin **rahoitustoiminnan** periaatteista päättäminen ja kunnan lainan antamista koskevan sääntelyn tarkistaminen.

Nykyinen kuntalaki

- Tuli voimaan keväällä 2015
- Tarkennettiin ja osin tiukennettiin mm. alijäämän kattamista koskevia säännöksiä
 - Määriteltiin alijäämän kattamiskausi
 - Erillisestä talouden tasapainottamista koskevasta toimenpideohjelmasta luovuttiin, ja yksilöidyt toimenpiteet päätetään nykyisin taloussuunnitelmassa
- Arviointimenettely (ns. kriisikuntamenettely) voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa
- Ns. kriisikuntakriteerejä on tämän jälkeen uudistettu, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella

Taloussuunnitelman tasapaino ja alijäämän kattaminen

Säätelyn
selkiyttä-
minen

Kertyneen ylijäämän huomioiminen taloussuunnitelmassa

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Lisäalijäämän kattaminen

Aikaisemmin kertyneen alijäämän kattamisen *määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.*

Alijäämän kattaminen kuntaliitoksissa

*Kuntarakennelaissa tarkoitetun **uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta.***

Arviointimenettelyä koskevat muutokset

Valtuuston hyväksymien
toimenpiteiden
huomioiminen
taloussuunnitelmassa ja
toimintakertomuksessa

*Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne **toteuttavat valtuuston päätöksiä toimenpiteistä.** Toimintakertomuksessa on esitettävä **selvitys toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä** tilikaudella*

Toimenpiteistä
raportointi

Kunnan on saatettava toimintakertomuksessa esitetty **selvitys** toimenpiteiden toteutumisesta ja riittävydestä **valtiovarainministeriölle**

Kuntajaon
muuttaminen

Ratkaisu erityisen selvityksen tarpeellisuudesta voidaan tehdä myös **uutta arviointimenettelyä käynnistämättä**, jos toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja 118 § 2 tai 3 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät.

Kuntajako-
selvityksen
nopeuttaminen

Sitovuuden
lisääminen

Liikelaitoksen taloussääntelyn muutokset

Ehdotus kuntalaki 120 §

Esityksen mukaan kuntalain 120 §:ää muutettaisiin siten, että **luovuttaisiin investointivarauksen sääntelystä sekä kunnan ja kuntayhtymän liikelaitosta koskevia sitovia meno- ja tuloeria koskevasta sääntelystä.**

- Valtuusto voisi asettaa liikelaitoksen toimintaa parhaiten edistäviä tavoitteita

**Sääntelyn
keventäminen**

Muut talouteen liittyvät muutosehdotukset

Kuntayhtymien rakennejärjestelyt

Minimisääntely kuntayhtymien yhdistymisestä ja jakautumisesta.

Pääomalaina

Esityksen mukaan vakuuksia koskeva sääntely ei koskisi osakeyhtiölain 12 luvussa ja osuuskuntalain 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa.

Rahoitustoiminnan periaatteet

Valtuusto päättää:

6) varallisuuden hoidon sekä **rahoitus-** ja sijoitus**toiminnan perusteista**;

- Sijoitustoiminnan periaatteet v. 2012
- Varallisuuden hoito v. 2015

Tilintarkastajan tehtävät

Tarkistetaan sanamuoto: oikeat ja riittävät tiedot muotoon *oikea ja riittävä kuva*.

Mitä ei säännellä?

- Sisäinen tarkastus mm.
 - ei lisätä kunnan lakisääteisiin tehtäviin
 - Riippumattoman sisäisen tarkastuksen toiminto on tärkeä, mutta sen järjestämisestä säätämistä pakolliseksi kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin ei katsota tarkoituksenmukaiseksi

Sari Korento
0500 476 747
sari.korento@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi